

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-123/20 – 1

Υπόθεση C-187/01

Προδικαστική παραπομπή

Ημερομηνία καταθέσεως:

4 Μαρτίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Bundesgerichtshof (Γερμανία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

30 Ιανουαρίου 2020

Ενάγουσα και αναιρεσείουσα:

Ferrari SpA

Εναγόμενοι και αναιρεσίβλητοι:

Mansory Design & Holding GmbH

WH

BUNDESGERICHTSHOF (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία)

ΔΙΑΤΑΞΗ

[παραλειπόμενα]

Δημοσιεύθηκε στις:

30 Ιανουαρίου 2020

[παραλειπόμενα]

επί της διαφοράς μεταξύ των

Ferrari S.p.A., [παραλειπόμενα] Modena, Ιταλία,

ενάγουσας και αναιρεσείδουσας,

[παραλειπόμενα]

κατά

1. Mansory Design & Holding GmbH, [παραλειπόμενα] Brand,

2. WH, [παραλειπόμενα] Brand,

εναγομένων και αναιρεσίβλητων,

[παραλειπόμενα] [σελ. του πρωτοτύπου 2]

Το πρώτο πολιτικό τμήμα του Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία), κατά την ακροαματική διαδικασία της 14ης Νοεμβρίου 2019 [παραλειπόμενα],

εξέδωσε την ακόλουθη διάταξη:

I. Αναστέλλει τη διαδικασία.

II. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', και του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2001 για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ L 3 της 5ης Ιανουαρίου 2002):

1. Μπορεί, λόγω της γνωστοποίησης της συνολικής εικόνας ενός προϊόντος, να γίνει δεκτό ότι υφίστανται μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα επί επιμέρους εξαρτημάτων του προϊόντος δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002;

2. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης:

Ποιο νομικό κριτήριο πρέπει να εφαρμοστεί κατά την εξέταση του ατομικού χαρακτήρα βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', και το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 για την εκτίμηση της συνολικής εντύπωσης στην περίπτωση συστατικού προϊόντος, το οποίο –όπως το εξάρτημα του αμαξώματος ενός οχήματος– ενσωματώνεται σε σύνθετο προϊόν; Είναι, ειδικότερα, κρίσιμο εάν η εικόνα του συστατικού όπως την αντιλαμβάνεται ο ενημερωμένος καταναλωτής δεν «χάνεται» ολοκληρωτικά μέσα στην εικόνα του σύνθετου προϊόντος, αλλά εμφανίζει αντιθέτως, από μορφολογικής απόψεως, τέτοια αυτοτέλεια και συνοχή ώστε να μπορεί [σελ. του πρωτοτύπου 3] να δημιουργήσει μια συνολική αισθητική εντύπωση ανεξάρτητη της συνολικής μορφής;

Σκεπτικό

1. Η ενάγουσα, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ιταλία, κατασκευάζει αυτοκίνητα αγώνων ταχύτητας και σπορ αυτοκίνητα. Το ακριβότερο μοντέλο της είναι, σήμερα, η Ferrari FXX K, η οποία κατασκευάστηκε σε πολύ περιορισμένο αριθμό τεμαχίων και προορίζεται μόνο για οδήγηση σε αγωνιστικές πίστες· δεν επιτρέπεται η χρήση της στο δημόσιο οδικό δίκτυο. Τα «αποκαλυπτήρια» της Ferrari FXX K στο κοινό έγιναν με το από 2 Δεκεμβρίου 2014 ανακοινωθέν τύπου της ενάγουσας, το οποίο περιείχε τις ακόλουθες εικόνες της πλαϊνής και της εμπρόσθιας όψης του οχήματος.

2. Η περιορισμένη έκδοση εξαντλήθηκε εντός ολίγων ημερών με τιμή πώλησης τα 2,2 εκατομμύρια ευρώ ανά αυτοκίνητο. Τα οχήματα διατίθενται σε δύο παραλλαγές, το μοναδικό δε σημείο στο οποίο διαφέρουν οπτικώς είναι ότι στη μια παραλλαγή η κορυφή που εκτείνεται χαμηλά στο εμπρόσθιο άκρο του «V» που σχηματίζεται επάνω στο κάλυμμα κινητήρα είναι βαμμένη στο βασικό χρώμα του οχήματος, ενώ το υπόλοιπο «V» είναι βαμμένο σε μαύρο χρώμα, όπως φαίνεται στις ακόλουθες εικόνες: [σελ. του πρωτοτύπου 4]

ΕΠΡΑΦΟ

3. Στην άλλη παραλλαγή, η κορυφή του «V» είναι εξ ολοκλήρου βαμμένη σε μαύρο χρώμα, όπως απεικονίζεται κατωτέρω:

[σελ. του πρωτοτύπου 5]

4. Η πρώτη εναγομένη, της οποίας διευθύνων σύμβουλος είναι ο δεύτερος εναγόμενος, κατασκευάζει εξαρτήματα για οχήματα της ενάγουσας. Από το 2016 πωλεί εξαρτήματα για τη Ferrari 488 GTB υπό τη μορφή «σετ αμαξώματος» (Body-Kits) με την ονομασία «4XX». Τα Body-Kits μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μετατροπή του μοντέλου Ferrari 488 GTB, το οποίο διατίθεται στην αγορά από το 2015 σε μη περιορισμένη έκδοση και με καθαρή τιμή καταλόγου 172 607 ευρώ ανά αυτοκίνητο. Πιο συγκεκριμένα, διατίθενται προς πώληση τα ακόλουθα σετ ή εξαρτήματα, τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο και διαφημίζονται ως μεμονωμένα προϊόντα: «Front kit», «Rear kit», «Side set», «Roof cover» και «Rear wing». Η πρώτη εναγομένη πωλεί το «Front kit» σε δύο διαφορετικές εκδοχές, αφενός με ομοιόμορφα σκουρόχρωμο «V» επάνω στο κάλυμμα κινητήρα και αφετέρου με το «V» μόνον εν μέρει βαμμένο. Σε περίπτωση ολοκληρωτικής αναμόρφωσης, της οποίας το κόστος ανέρχεται σε περίπου 143 000 ευρώ, αντικαθίσταται μεγάλο μέρος των ορατών επενδύσεων του αμαξώματος. Η πρώτη εναγομένη παρουσίασε το αποτέλεσμα μιας τέτοιας αναμόρφωσης με την ονομασία «Mansory Siracusa 4XX» τον Μάρτιο του 2016 στο σαλόνι αυτοκινήτων της Γενεύης, όπως φαίνεται στην ακόλουθη εικόνα. [σελ. του πρωτοτύπου 6]

5. Η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι οι εναγόμενοι, μέσω της πώλησης των εξαρτημάτων, προσβάλλουν ένα υπαρκτό μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα. Πρόκειται για το τμήμα εκείνο του οχήματος που αποτελείται από το κυρτωμένο στοιχείο σε σχήμα V το οποίο εκτείνεται χαμηλά στο εμπρόσθιο άκρο του καλύμματος κινητήρα της Ferrari FXX K, το στοιχείο που προεξέχει στη μέση σαν πτερύγιο («strake») κατά μήκος αυτού, την αποτελούμενη από δύο στρώματα μπροστινή αεροτομή που ενσωματώνεται στον προφυλακτήρα και τον κατακόρυφο συνδετικό κορμό στη μέση, ο οποίος ενώνει τη μπροστινή αεροτομή με το κάλυμμα κινητήρα (προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 1). Το τμήμα αυτό νοείται ως ενιαίο σύνολο το οποίο προσδιορίζει τα ατομικά χαρακτηριστικά της Ferrari FXX K και συγχρόνως παραπέμπει συνειρμικά σε αεροσκάφος ή σε όχημα της φόρμουλα 1. Κατά την άποψή της, το προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 1 προκύπτει από τη δημοσίευση του ανακοινωθέντος τύπου της 2ας Δεκεμβρίου 2014.
6. Περαιτέρω, η ενάγουσα ισχυρίζεται επικουρικός ότι έχει αξίωση λόγω της προσβολής ενός ακόμη μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, το οποίο συνίσταται στην αποτελούμενη από δύο στρώματα μπροστινή αεροτομή (προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 2) και ανάγεται χρονικά στη δημοσίευση του ανακοινωθέντος τύπου της 2ας Δεκεμβρίου 2014 ή, το αργότερο, στην πρώτη δημόσια προβολή της ταινίας με τίτλο «Ferrari FXX K – The Making Of», στις 3 Απριλίου 2015.
7. Η ενάγουσα θεμελιώνει, όλως επικουρικός, την αγωγή της σε ένα ακόμη μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα (προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 3), συγκεκριμένα στο σχέδιο της Ferrari FXX K όπως εμφανίζεται σε λοξή θέση σε μια εικόνα η οποία περιεχόταν επίσης στο ανακοινωθέν τύπου της 2ας Δεκεμβρίου 2014 και αναπαράγεται αμέσως παρακάτω. [σελ. του πρωτοτύπου 7]

8. Κατά τέταρτον, η ενάγουσα προέβαλε αξιώσεις βάσει της νομοθεσίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και την προστασία από τις απομιμήσεις. Υποστηρίζει ότι η Ferrari FXX K έχει, σε σύγκριση με ανταγωνιστικά μοντέλα, ατομικό χαρακτήρα λόγω των τριών καθοριστικών χαρακτηριστικών του μπροστινού τμήματος.
9. Η ενάγουσα ζήτησε πρωτοδικώς να διαταχθεί η παύση της προσβολής και η παράλειψή της στο μέλλον, σε σχέση με την κατασκευή, την πώληση, τη διάθεση στην αγορά, την εισαγωγή και την εξαγωγή, τη χρήση και την κατοχή εξαρτημάτων σε ολόκληρη την Ένωση, προβάλλοντας παράλληλα και παρεπόμενα αιτήματα (απόδοση λογαριασμών, απόσυρση, καταστροφή, αποκατάσταση ζημιών). Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την αγωγή.
10. Ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, η ενάγουσα, ενόψει της επικείμενης λήξης, στις 3 Δεκεμβρίου 2017, της ισχύος των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που είχε προβάλει, δήλωσε ότι η κύρια διαφορά είχε διακανονιστεί εν μέρει, αφενός, όσον αφορά το αίτημα παύσης και παράλειψης της προσβολής, στον βαθμό που στηριζόταν σε δικαιώματα επί κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων και, αφετέρου, όσον αφορά τα παρεπόμενα αιτήματα για απόσυρση και καταστροφή των εμπορευμάτων. Οι εναγόμενοι αποδέχθηκαν τη δήλωση μερικού διακανονισμού.
11. Ενώπιον του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου η ενάγουσα ζήτησε –καθόσον είναι συναφές με την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης– τη μεταρρύθμιση της πρωτόδικης αποφάσεως, προβάλλοντας τα εξής αιτήματα:

να αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι ενέχονται εις ολόκληρον για την αποκατάσταση όλων των ζημιών της, εφόσον διαπιστώθηκε ότι μέχρι τις 3 Δεκεμβρίου 2017,

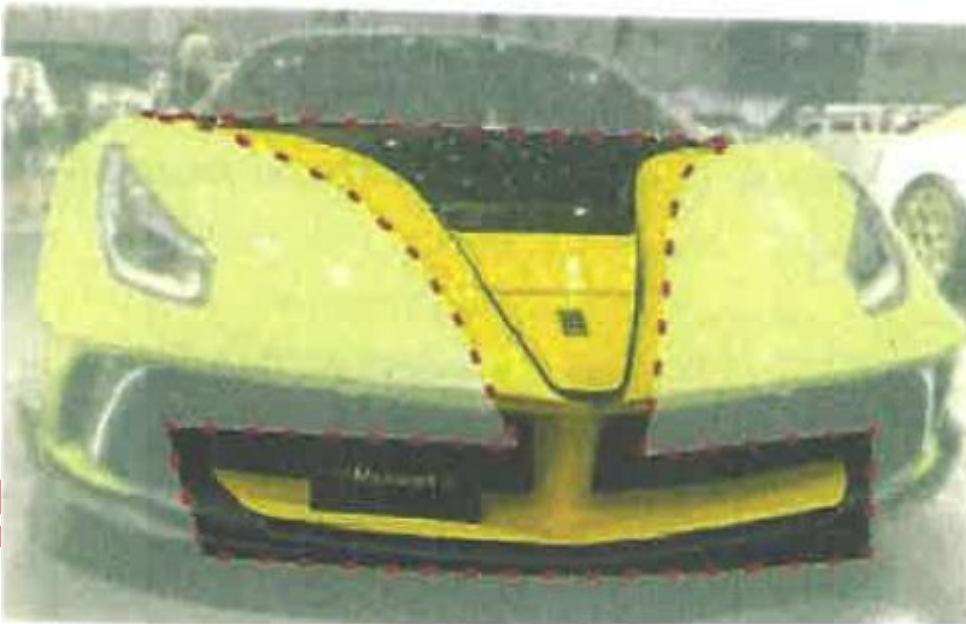
κατασκεύαζαν, πωλούσαν, διέθεταν στο εμπόριο, εισήγαν, εξήγαν, χρησιμοποιούσαν ή κατείχαν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους προαναφερόμενους σκοπούς, «Front kits» –ανεξαρτήτως χρώματος– για το

μεσαίο εμπρόσθιο τμήμα όπως απεικονίζεται κατωτέρω με κόκκινη διακεκομμένη γραμμή: [σελ. του πρωτοτύπου 8]

και / ή

με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά σχεδιασμού:

1 στοιχείο σε σχήμα V, το οποίο εκτείνεται κατά μήκος ολόκληρου του καλύμματος κινητήρα, στη μέση αυτού, και φαίνεται να επιμηκύνει οπτικώς προς τα εμπρός το πιλοτήριο σε τέτοιο βαθμό, ώστε δημιουργεί την εντύπωση κεφαλιού αρπακτικού πτηνού, ενώ το στοιχείο σε σχήμα V παραπέμπει σε κυρτωμένο ράμφος και, τουλάχιστον στο επάνω μέρος του, έχει σκούρο χρώμα·

2 στοιχείο που προεξέχει στη μέση, σαν πτερύγιο, κατά μήκος αυτού·

8

3 μπροστινή αεροτομή αποτελούμενη από δύο στρώματα·

3.1 της οποίας το επάνω στρώμα είναι βαμμένο στο βασικό χρώμα του αμαξώματος, εκτείνεται περίπου στο ήμισυ του πλάτους του οχήματος και συνδέεται, στη μέση, με το κάλυμμα κινητήρα, μέσω κατακόρυφου συνδετικού κορμού,

3.2 της οποίας το κάτω στρώμα είναι βαμμένο σε αντίθετο χρώμα και ευρύτερο σε σχέση με το επάνω στρώμα,

3.3 ενώ μια οριζόντια σχισμή βρίσκεται μεταξύ του επάνω και του κάτω στρώματος,

3.4 ενώ το επάνω στρώμα συνενώνεται με το κάτω στρώμα, ούτως ώστε τα δύο στρώματα να αποτελούν μια συνεχή επιφάνεια·

επικουρικώς,

χρησιμοποιούσαν ως εξαρτήματα για σπορ αυτοκίνητα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση «Front kits», «Rear wings», «Side sets» και «Roof cover» σε συνδυασμό με διψήφιο αριθμό επάνω στην πόρτα του σπορ αυτοκινήτου, με τέτοιον τρόπο ώστε –ανεξαρτήτως χρώματος [σελ. του πρωτοτύπου 9]– το αυτοκίνητο, μετά την αναμόρφωση, να εμφανίζει την ακόλουθη εικόνα:

με τα εξής χαρακτηριστικά σχεδιασμού:

1 έως 3.4 [όπως στο κύριο αίτημα]

4 τυπική μορφή σπορ αυτοκινήτου με επίπεδη μύτη και υψηλότερο πίσω μέρος, του οποίου το περίγραμμα μοιάζει με απαλά αιωρούμενο τόξο με μια γενική κατά προσέγγιση γραμμική πορεία σε ολόκληρο το μήκος του οχήματος·

5 σκουρόχρωμο πιλοτήριο με φακοειδές πλαϊνό παράθυρο·

- 6 μπροστινούς προβολείς στο πλάι στο επάνω μέρος του μπροστινού τμήματος, οι οποίοι επιμηκύνονται, οπτικά, προς τα πίσω μέχρι το φτερό·
- 7 μεγάλο αεραγωγό στο πίσω τμήμα της πόρτας·
- 8 μεγάλη βαφή επάνω στην πόρτα σε σχήμα αριθμού, χωρίς αποστάσεις, σε πλάγια γραμματοσειρά·
- 9 αιωρούμενο προς τα κάτω τόξο στην πλαϊνή πλευρά του οχήματος, το οποίο ξεκινά πίσω από τη μπροστινή ρόδα, κλίνει έπειτα σε μια γωνία 45° και τότε ανεβαίνει αραιά στο επάνω τρίτο της πίσω ρόδας·
- 10 σε καθεμία επάνω γωνία του πίσω μέρους μια κορυφή με μικρή αεροτομή που προεξέχει, σαν απομεινάρι, από την κορυφή μέχρι την κάθε πλευρά.
12. Η έφεση της ενάγουσας απορρίφθηκε [παραλειπόμενα]. Η ενάγουσα, στην οποία επιτράπηκε να ασκήσει αναίρεση, εμμένει στα αιτήματα της αγωγής της. Οι εναγόμενοι ζητούν να απορριφθεί η αναίρεση.
13. Β. Η έκβαση της αναίρέσεως όσον αφορά τα αιτήματα τα οποία θεμελιώνονται σε προσβολή μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφοι 1 και 2, πρώτο εδάφιο, του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2001 για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (στο εξής: Κανονισμός). **[σελ. του πρωτοτύπου 10]** Κατά συνέπεια, προ της εκδόσεως αποφάσεως επί της αναίρέσεως, επιβάλλεται να ανασταλεί η διαδικασία και να υποβληθεί προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
14. Ι. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε τα αιτήματα που στηρίζονται στη νομοθεσία περί κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων ως κατ' ουσίαν αβάσιμα με την εξής αιτιολογία:
15. Το προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 1 δεν υφίσταται, διότι η ενάγουσα δεν τεκμηρίωσε με πειστικό τρόπο ότι συντρέχει η ελάχιστη προϋπόθεση της ύπαρξης μορφολογικής αυτοτέλειας και συνοχής. Αναφέρεται απλώς σε ένα τμήμα το οποίο ορίζει αυθαίρετα. Ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η εμπρόσθια όψη ομοιάζει με «πρόσωπο», τότε αυτό θα περιελάμβανε και στοιχεία τα οποία η ενάγουσα δεν συμπεριέλαβε, όπως τα «μάτια» (προβολείς) και τη «γνάθο» (πλαϊνές άκρες της αεροτομής). Ομοίως, το προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 2 δεν υφίσταται, κατά την εκτίμηση του δικαστηρίου αυτού, λόγω έλλειψης μορφολογικής συνοχής. Το προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 3 θα μπορούσε μεν να θεωρηθεί ότι υφίσταται, πλην όμως το εύρος της προστασίας του δεν θα δικαιολογούσε το συμπέρασμα ότι συντρέχει περίπτωση προσβολής. Το περιθώριο ελευθερίας για τη διαμόρφωση του σχεδίου της Ferrari FXX K ήταν τόσο περιορισμένο λόγω της πληθώρας των σχεδίων σε αυτή την κατηγορία

προϊόντων, ώστε θα μπορούσε να γίνει δεκτή το πολύ μια μέση προστασία. Με βάση αυτό τον βαθμό προστασίας, η συνολική εντύπωση στερείται της απαιτούμενης συνοχής ως προς το αποτέλεσμα της.

16. II. Η έκβαση της αναιρέσεως όσον αφορά τα αιτήματα τα οποία θεμελιώνονται σε προσβολή μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 11, του άρθρου 4, παράγραφος 2, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, του Κανονισμού, η οποία χρήζει διευκρινίσεως ως προς το ζήτημα εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να υφίσταται μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα επί συστατικών σύνθετου προϊόντος.
17. 1. Τα επιμέρους τμήματα του οχήματος Ferrari FXX K τα οποία η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι αποτελούν σχέδια ή υποδείγματα (προβαλλόμενα σχέδια ή υποδείγματα 1 και 2) συνιστούν συστατικά σύνθετου προϊόντος κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 2, του Κανονισμού. **[σελ. του πρωτοτύπου 11]**
18. α) Κατά το άρθρο 3, στοιχείο β', του Κανονισμού, «προϊόν» είναι κάθε βιομηχανικό αντικείμενο ή χειροτέχνημα, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξαρτημάτων που προορίζονται για συναρμολόγηση σε ένα σύνθετο προϊόν, της συσκευασίας και της παρουσίας, των γραφικών συμβόλων και των τυπογραφικών στοιχείων, αποκλεισμένων όμως των προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή. Κατά το άρθρο 3, στοιχείο γ', του Κανονισμού, «σύνθετο προϊόν» είναι το προϊόν που αποτελείται από πολλά συστατικά δυνάμενα να αντικατασταθούν, επιτρέποντας την αποσυναρμολόγηση και την επανασυναρμολόγηση του προϊόντος. Εφόσον η έννοια «συστατικό σύνθετου προϊόντος» δεν ορίζεται στον Κανονισμό, θα πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με το συνηθισμένο νόημά του στην καθημερινή γλώσσα (απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Acacia Srl και Rolando D'Amato κατά Pneusgarda Srl, en faillite κ.λπ., C-397/16 και C-435/16, EU:C:2017:992, σκέψη 64). Με τον όρο «συστατικό σύνθετου προϊόντος», ο Κανονισμός αναφέρεται σε πλείονα συστατικά τα οποία προορίζονται για συναρμολόγηση σε ένα σύνθετο βιομηχανικό αντικείμενο ή χειροτέχνημα, μπορούν να αντικατασταθούν επιτρέποντας την αποσυναρμολόγηση και την επανασυναρμολόγηση του προϊόντος και χωρίς αυτά το σύνθετο προϊόν δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κανονικά (πρβ. απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Acacia Srl και Rolando D'Amato κατά Pneusgarda Srl, en faillite κ.λπ., C-397/16 και C-435/16, EU:C:2017:992, σκέψη 65).
19. β) Ως εκ τούτου, συνιστά «συστατικό σύνθετου προϊόντος» το τμήμα εκείνο του οχήματος Ferrari FXX K το οποίο η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι αντιστοιχεί στο προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 1 και το οποίο αποτελείται από το κυρτωμένο στοιχείο σε σχήμα V που εκτείνεται χαμηλά στο εμπρόσθιο άκρο του καλύμματος κινητήρα της Ferrari FXX K, το στοιχείο εκείνο που προεξέχει στη μέση σαν πτερύγιο («strake») κατά μήκος αυτού, την αποτελούμενη από δύο στρώματα μπροστινή αεροτομή που ενσωματώνεται στον

προφυλακτήρα και τον κατακόρυφο συνδετικό κορμό στη μέση, ο οποίος ενώνει τη μπροστινή αεροτομή με το κάλυμμα κινητήρα. Το τμήμα αυτό αποτελείται από εξαρτήματα που προορίζονται για συναρμολόγηση σε βιομηχανικά κατασκευασμένο όχημα, μπορούν να αντικατασταθούν επιτρέποντας την αποσυναρμολόγηση και την επανασυναρμολόγηση του οχήματος και χωρίς αυτά το όχημα δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κανονικά. Το ίδιο ισχύει και για τα μέρη εκείνα τα οποία η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι αντιστοιχούν στο προβαλλόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα [σελ. του πρωτοτύπου 12] 2 (μπροστινή αεροτομή αποτελούμενη από δύο στρώματα της Ferrari FXX K).

20. 2. Στο πλαίσιο της διαφοράς, εκείνο που χρήζει διευκρίνισης είναι εάν και υπό ποιες προϋποθέσεις μέρος ενός αμαξώματος οχήματος μπορεί, ως συστατικό σύνθετου προϊόντος, να απολαύει προστασίας ως μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα.
21. α) Κατ' αρχάς, πρέπει να αποσαφηνισθεί εάν λόγω της δημοσίευσης της συνολικής εικόνας του προϊόντος μπορεί να υφίσταται μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα επί επιμέρους εξαρτημάτων του προϊόντος (προδικαστικό ερώτημα 1).
22. αα) Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του Κανονισμού, το σχέδιο ή υπόδειγμα που πληροί τις προϋποθέσεις του τμήματος 1 προστατεύεται ως μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα επί μία τριετία που αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό εντός της Κοινότητας. Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού, θεωρείται ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα διατέθηκε στο κοινό εντός της Κοινότητας εάν δημοσιεύθηκε, εκτέθηκε, χρησιμοποιήθηκε στο εμπόριο ή κατέστη γνωστό με άλλο τρόπο, έτσι ώστε, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, τα γεγονότα αυτά θα μπορούσαν ευλόγως να καταστούν γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Κοινότητας. Κατά το άρθρο 3, στοιχείο α', του Κανονισμού, ως «σχέδιο ή υπόδειγμα» για τους σκοπούς του Κανονισμού νοείται η εικόνα την οποία παρουσιάζει το σύνολο ή μέρος ενός προϊόντος η οποία προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του, και ιδίως από τη γραμμή, το περίγραμμα, το χρώμα, το σχήμα, την υφή ή/και τα υλικά του ίδιου του προϊόντος ή/και της διακόσμησης που φέρει.
23. ββ) Το τμήμα έχει κρίνει ότι, όταν πρόκειται για καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα, τα μέρη ή τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται ένα συνολικό προϊόν δεν προστατεύονται λόγω της καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος για το συνολικό προϊόν δυνάμει της νομοθεσίας για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα όπως έχει εναρμονιστεί στην Ένωση με τον Κανονισμό και με την οδηγία 98/71/ΕΚ. Δεν συνάγεται από τη γραμματική ερμηνεία ούτε του Κανονισμού ούτε της οδηγίας 98/71/ΕΚ παραμικρή ένδειξη ότι τα μέρη ή τα στοιχεία ενός καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος [σελ. του πρωτοτύπου 13] μπορούν να απολαύουν αυτά καθαυτά της προβλεπόμενης προστασίας. Επιπλέον, ουδεμία ανάγκη προστασίας των μερών ή των στοιχείων ενός σχεδίου

ή υποδείγματος υφίσταται, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 3, στοιχείο α', του Κανονισμού, είναι εξίσου δυνατό να ζητηθεί η προστασία της εικόνας των μερών ή των στοιχείων ενός προϊόντος ως σχεδίων ή υποδειγμάτων [παραλειπόμενα]. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, πρέπει να προστατεύονται ως καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα εκείνα μόνον τα μέρη ενός προϊόντος των οποίων η εικόνα έχει προηγουμένως δηλωθεί και καταχωρισθεί ως εικόνα τους. Μόνον υπό την προϋπόθεση αυτή μπορεί το ενδιαφερόμενο κοινό, μέσω της έρευνας των σχεδίων ή υποδειγμάτων, να διαπιστώσει με βεβαιότητα τι προστατεύεται ως σχέδιο ή υπόδειγμα. Εάν μπορούσαν να προστατευθούν και τα μέρη καταχωρισμένων σχεδίων ή υποδειγμάτων ως καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα, θα ήταν ασαφές εάν και σε ποιον βαθμό τα μέρη ενός καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος απολαύουν της ίδιας προστασίας. Ο αιτών την καταχώριση είναι σε θέση να διευκρινίσει εάν ζητεί προστασία της εικόνας του (συνολικού) προϊόντος ή μέρους του, και άρα μπορεί ευλόγως να αναμένεται από εκείνον να το πράξει [παραλειπόμενα].

24. γγ) Από το άρθρο 3, στοιχείο α', του Κανονισμού, καθίσταται απολύτως σαφές ότι μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να υφίσταται και για μέρος ενός προϊόντος. Εντούτοις αν γνωστοποιήθηκε στο κοινό μόνον η εικόνα του συνολικού προϊόντος και όχι εκείνη του μέρους του προϊόντος, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 1, του Κανονισμού, τίθεται το ερώτημα, όπως και στην περίπτωση καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος, εάν μια τέτοια γνωστοποίηση μπορεί να θεμελιώσει την ύπαρξη μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος επί μέρους του απεικονιζόμενου συνολικού προϊόντος. Το τμήμα τείνει προς την άποψη ότι μέσω της γνωστοποίησης της εικόνας ενός συνολικού προϊόντος τυγχάνει προστασίας ως μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μόνο το προϊόν αυτό καθαυτό ως σύνολο, όχι όμως και τα επιμέρους μέρη του. Η άποψη αυτή προάγει την ασφάλεια δικαίου, διότι έτσι καθίσταται σαφές ότι η αξίωση της προστασίας των επιμέρους εξαρτημάτων ενός προϊόντος [σελ. του πρωτοτύπου 14] προϋποθέτει μια ξεχωριστή γνωστοποίηση – ενδεχομένως μέσω της απεικόνισης καθενός εκ των εξαρτημάτων ή μέσω της επισήμανσής τους στο πλαίσιο του συνολικού προϊόντος – [παραλειπόμενα]. Κατά μια άλλη άποψη, η γνωστοποίηση του συνολικού προϊόντος μπορεί να εμπεριέχει τη γνωστοποίηση, και άρα να δικαιολογεί την προστασία, των συστατικών του, εφόσον αναγνωρίζεται από τους ειδικευμένους κύκλους ότι η γνωστοποίηση αυτή συνεπάγεται την προστασία τους [παραλειπόμενα]. Ωστόσο, είναι δύσκολο να εξακριβωθεί κατά πόσον οι ενδιαφερόμενοι κύκλοι αναγνωρίζουν ότι μια τέτοια γνωστοποίηση συνεπάγεται προστασία –με κριτήριο, παραδείγματος χάριν, εάν τα ίδια επιμέρους εξαρτήματα μπορούν να ενσωματωθούν και σε άλλα προϊόντα [παραλειπόμενα]– διότι το όλο εγχείρημα ενέχει σημαντική ανασφάλεια.

25. Δεν είναι δυνατόν να συναχθεί σαφής απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα I από την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, η οποία εκδόθηκε σε υπόθεση σχετική με αίτηση κήρυξης ακυρότητας ενός καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions BV και Γραφείο Διανοητικής

Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) κατά Group Nivelles, C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720).

26. β) Σε περίπτωση που η γνωστοποίηση της εικόνας του συνολικού προϊόντος μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να προστατεύονται και επιμέρους εξαρτήματα του προϊόντος, χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης το ζήτημα υπό ποιες προϋποθέσεις ένα μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να συνίσταται σε επιμέρους εξαρτήματα (προδικαστικό ερώτημα 2).
27. αα) Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του Κανονισμού ένα σχέδιο ή υπόδειγμα προστατεύεται μέσω κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, εφόσον είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, του Κανονισμού το σχέδιο ή υπόδειγμα που εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε ένα προϊόν το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος λογίζεται ότι είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα μόνο εάν το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος (στοιχείο α') και τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθαυτά, τις προϋποθέσεις ως προς το νεωτερισμό και τον ατομικό χαρακτήρα (στοιχείο β'). Ως «συνήθης χρήση» [σελ. του πρωτοτύπου 15] κατά την έννοια της παραγράφου 2, στοιχείο α', του Κανονισμού νοείται η χρήση από τον τελικό καταναλωτή, εκτός από τις εργασίες συντήρησης, εξυπηρέτησης ή επισκευής. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω καταναλωτή κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει διατεθεί στο κοινό πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό.
28. ββ) Τα επιμέρους εξαρτήματα του αμαξώματος τα οποία η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι αποτελούν μη καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα, παραμένουν, κατόπιν της ενσωμάτωσής τους στα οχήματα που αυτή κατασκευάζει, ορατά κατά τη συνήθη χρήση, με αποτέλεσμα να πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Κανονισμού.
29. γγ) Στην περίπτωση συστατικού, το οποίο –όπως στην προκειμένη περίπτωση τα υπό κρίση εξαρτήματα του αμαξώματος οχήματος– ενσωματώνεται σε ένα σύνθετο προϊόν, τίθεται το ερώτημα ποιο νομικό κριτήριο θα εφαρμοστεί κατά την εξέταση του ατομικού χαρακτήρα, ως προς την έρευνα της συνολικής εντύπωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', και το άρθρο 6 παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού.
30. Ατομικός χαρακτήρας υπάρχει όταν η συνολική εντύπωση που προκαλεί το συστατικό στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ίδιο καταναλωτή ένα άλλο συστατικό. Το σχέδιο ή υπόδειγμα που εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε ένα προϊόν το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος λογίζεται ότι έχει ατομικό χαρακτήρα μόνο εάν το

συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος (όπως εν προκειμένω) και τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθαυτά, τις προϋποθέσεις ως προς τον ατομικό χαρακτήρα. Τούτο σημαίνει ότι η συνολική εντύπωση την οποία δημιουργούν τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού στον ενημερωμένο καταναλωτή πρέπει να διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα ορατά χαρακτηριστικά ενός άλλου προϊόντος στον ίδιο καταναλωτή. Σύμφωνα με τη νομολογία του τμήματος, η λειτουργία που επιτελεί το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι να εντείνει, μέσω της επίδρασής του στη μορφή (και τα χρώματα), το αισθητικό αποτέλεσμα το οποίο προκαλεί η θέαση του προϊόντος. **[σελ. του πρωτοτύπου 16]** Επομένως, η συνοχή του αποτελέσματος που προκαλεί η συνολική εντύπωση δεν μπορεί να κριθεί ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο ο καταναλωτής βλέπει το προϊόν κατά τη συνήθη χρήση του [παραλειπόμενα].

31. Σε σχέση με τα καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα κατά την έννοια της παραγράφου 1, πρώτο εδάφιο, του προϊσχύοντος νόμου περί προστασίας των σχεδίων και υποδειγμάτων («GeschmMG»), το τμήμα έχει κρίνει ότι τμήμα σχεδίου ή υποδείγματος μπορεί να απολαύει αυτό καθαυτό της προστασίας που παρέχεται στα σχέδια ή υποδείγματα, εφόσον πληροί το ίδιο τις προϋποθέσεις του νεωτερισμού και του ατομικού χαρακτήρα και εμφανίζει τέτοια μορφολογική αυτοτέλεια και συνοχή ώστε να μπορεί να προκαλέσει μια συνολική αισθητική εντύπωση, σε επίπεδο συνδυασμού επιμέρους στοιχείων, ανεξάρτητη της συνολικής μορφής [παραλειπόμενα]. Εντούτοις, τα κριτήρια αυτά δεν μπορούν πλέον να εφαρμοστούν επί καταχωρισμένων σχεδίων ή υποδειγμάτων δυνάμει της νομοθεσίας για τα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα όπως έχει εναρμονιστεί με τον Κανονισμό και με την οδηγία 98/71/EK, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις αυτές δεν επιτρέπουν μερική προστασία αντλούμενη από καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα. [παραλειπόμενα] **[σελ. του πρωτοτύπου 17]**
32. Κατά την εκτίμηση του τμήματος, θα έπρεπε και στην περίπτωση μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος ενός συστατικού σύνθετου προϊόντος να γίνει δεκτό ότι είναι δυνατόν να αναγνωριστεί ατομικός χαρακτήρας στο συστατικό μόνον εάν η εικόνα του συστατικού, κατά την αντίληψη του ενημερωμένου καταναλωτή, δεν «χάνεται» ολοκληρωτικά μέσα στην εικόνα του σύνθετου προϊόντος, αλλά εμφανίζει τέτοια μορφολογική αυτοτέλεια και συνοχή ώστε να μπορεί να προκαλέσει μια συνολική αισθητική εντύπωση ανεξάρτητη της συνολικής μορφής.

[παραλειπόμενα]